

BEINVEGANI

Co tuna ei meinsvart: «Il plascher antici-pau ei il pli bi». En connex cun quella locuziun astgein nus selegrar en plirs regards, buca mo il temps da Nadal, era gl'uvieri ei avon porta. Quei ei buca mo dublamein bi, mobein dat era dubla-mein lavour, seigi a casa ni en fatschenta. Nus essan tuts ualti «stressai». Lein tuttina far il propiest da ir anavos in gir, e semplamein admirar tut sapientiva-mein la biala illuminaziun entuorn il Lag Grond. Ni da selegrar dallas tradiziuns digl advent cun Sontgaclau ni il til da latiarnas. Jeu giavischel che Vus mondies bein viaden el temps d'advent e digl unviern, cun biars bials muments tarlis-chonts.

Franz Gschwend, president communal

Quest Link meina Vus tier las Novas da Laax
en tudestg e romontsch.

IMPRESSUM:

Novas da Laax, Vischnaunca Laax
Cumpara: mintga 2 meins alla fin dil
meins
Proxima edizion: 26 da schaner 2024
Ideas per tematicas: Tochen ils 12 da
schaner 2024
Redacziun: Domenica Flütsch
Contact: admin@laax-gr.ch

Sche sbrenzlas da cazzolas reflecteschan en cristagls da scrotas neiv, lu ei a Laax il temps dalla magia da glischs. Uonn astg'ins puspei guder cumpleinamein l'illuminaziun festiva en tut sia splendor. Tras ils quatier dalla vischnaunca setilan diversas sculpturas da cazzolas che sebasan sin historias da Laax e ch'ins inscenescha els loghens d'origin corrispondents. In punct culminont ei mintg'onn adina puspei la «pèrla da Laax» ch'ei plazzada amiez il Lag Grond. La cucla da fier dad 1.5 tonnas cun in diameter da 3.5 meters fa endament, cun sia glisch interna che semova, ad in cor che pulse-scha. En in auter liug dat ei ina projecziun fascinonta sigl uaul. Quella raquenta en 12 maletgs la detga dil Crap Fraissen tenor la poesia da sur Flurin Camathias (1871-1946). Ins astga era selegrar sil patinadi artificial ch'ils luvrers communals han baghegiau sil prau davos l'ustria Lags.

KHUM MIAR WEND ES LIACHT AZÜNDÀ (FREI NACH PETER REBER)

Khum miar wend es Liacht azündà
dass es hell wird in der Nacht
und dr ganze Wält verkünde
was dr Himmel üs het brocht.

Die, wo truurig sind, söll's tröscharta
und na säge, i bin do,
dass ir Not, au in dr gröscharta
niemert söll alleini stoh.

Zäma wemmer's witerträga
jeda söll sis beschta gä
Mitenand, da chömmel's woga
au di gröscharta Hürda z nä.

Ds Liacht, das söll für alli bränne,
niemerd söll vergässa si.
Jedes söll a d Wermi chönna,
segis no so winzig chly.

Chumm, mir wend es Liecht azündà
dass es hell wird i der Nacht
und es ganzes Meer vo Liechter
d'Ärde hell und fründlich macht.

SONTGACLAU A LAAX

La legenda da Sontgaclau

Tgei füss il temps d'advent senza Sontgaclau, senza pops da pasta, nuschs e mandarinas? Cheu entgins plaids tier gl'usit da Sontgaclau. Siu origin deriva dil quart tschentaner s. Cr. ella Terchia dad oz. Tenor la legenda ha il giuven Clau partiu ora, suenter la mort dils geniturs, sia entira ierta als pauper ed ha bandunau siu marcau nativ. Entgins onns pli tard eis el daventaus uestg da Myra. Mintg'onn da siu gi da naschientscha duei el esser ius cun in asen tras las vias per parter ora alla populaziun mandarinias, meila, nuschs e piziultas. Gl'uestg ei morts ils 6 da december digl onn 352 en aulta vegliadetgna ed en dignitat. Cu la gieud da Myra han viu ch'ils affons eran schi trests e cumbrigai, han ins decidiu ch'ins seregorde mintg'onn ils 6 da december digl uestg buntadeivel e ch'ils umens mondien perquei quei gi tras las vias per purtar regals als affons.

**Sonda, ils 9 da december 2023, allas 17.00,
ei quei il cass a Laax.**

Famiglias che giavischian ch'el vegni tier lur affons, dueien s'annunziar tier l'Uniuun da giuventetgna, cun in mail alla suandonta addresa: uglaax.sontgaclau@hotmail.com.

INA PUBLICAZIUN CUN TRADIZIUN

(ea) Ils 8 da november ein representantas e representants dallas uniuns ed inistituziuns da Laax sentupai per coordinar ils termins digl onn proxim. Las informaziuns vegnan publicadas en in cudischet che vegn edius e repartius gia dapi 1979 dalla Fundazium Pro Laax en tuttas casadas. L'agenda cuntegn d.a. informaziuns e contacts dallas uniuns, dalla vischerna e dalla scola ed ils termins ils pli impurtonts che pon interessar vischinas e vischins da Laax. L'edizion 2024 vegn ad haver ina cumparsa in tec speciala. Il motiv ei igl anniversari da 50 onns che la fundazion festivescha igl onn proxim, denter auter era cun envidar dumengia, ils 4 d'uost, ad in solver sil Plaun dil Lag.

EN NOVA SPLENDUR – NIES FUORN DA PAUN

(ea) Avon ch'entscheiver la davosa seduta digl onn, ein ils commembors della Fundazion Pro Laax sentupai a «Furnatsch». Leu ein els vegni orientai dallas lavurs da renovazium ch'ein vegnididas fatgas ils davos meins vid il fuorn da paun. Il fuorn dalla famiglia Gliott, baghegiaus l'entschatta dils onns 1800, vegn duvraus dapi varga 40 onns senza interrupziun dalla fundazion. Tgi che ha interess da far siu agen paun sa s'informar tiel secretariat dalla Pro Laax (077 202 34 93).

Las proximas jamnas vegnan aunc exequidas las davosa lavurs da renovazium vid il baghetg che stat silsuenter a dispoizion en nova splendur allas proximas generaziuns. Per inaugurar dignamein il «niev» fuorn da paun envida la fundazion Pro Laax primavera proxima ad in «di dalla porta aviarta».

CASA DA SCOLA GRAVA: DI DALLAS PORTAS AVIARTAS

Sonda, ils 16 da december 2023 envida la vischerna da Laax ed il Consorzi da scola Laax-Falera la populaziun da Laax cordialmein al di dallas portas aviartas en casa da scola Grava. Suenter l'avertura ufficiala ell'aula san ins visitar libramein las novas localitads dalla scoletta, dalla scola prima sco era il luvratori. Vinavon astg'ins mirar ella partizun dil scalem superiur cullas stanzas specialas, ils labors. Pign e grond astga ir cumadevlamein tras la biala fiera da Nadal e seser da cumpignia ell'ustria da fiesta sil plaz avon la halla da gymnastica.

AGENDA

Sonda, 25 da november 2023

Il Club da ballapei Laax envida alla sera da lotto cun bials premis.
Entschatta allas 19.30 / aertura dalla sala 18.30, casa da scola Grava

Dumengia, 26 da november 2023

Remo Arpagaus raquenta dalla veta ed ova dil pictur e gravader Carl Strauss, referat 17.00, Cularta

Mesjamna, 6 da december 2023

Radunanza communal 20.00, aula Grava

Sonda, 9 da december 2023

Sontgaclau vegn.
Naven dallas 17.00.

Mesjamna, 13 da december 2023

Til da latiarnas

Sonda, 16 da december 2023

Di dallas portas aviartas
10.00 – 16.00, casa da scola Grava

Dumengia, 24 da december 2023

Nadal digl uaul.
Spassegiada communala a Plaun Casti cun festivitat meditativa ed accumpagnament musical dil Chor viril Laax.
17.30 s'entupar avon il center communal
17.45 s'entupar a Laax Murschetg
avon il hotel Signina

Gliendisgis, 1 da schaner 2024

Apero da Daniev
Hospes ed indigens ein envidai cordialmein da far in viva sigl onn niev.
17.00 – 19.00, sentupada al Lag Grond sper la Cularta.